

Läspande s-ljud

Att s-ljudet blir läspande beror på att tungspetsen hamnar lite för långt fram, mellan tänderna istället för bakom. Om man vill träna s-ljudet börjar man med att prata om var tungan ska vara när man låter ssssss. Tungspetsen placeras bakom tänderna i underkäken. Vissa personer producerar s-ljudet genom att ha tungan lite högre upp, men fortfarande bakom tänderna. Testa vilket som är lättast och känns bäst för er. Målet med träningen är att hitta en bättre tungposition längre in i munnen, bakom tänderna. Vissa fixar ett tydligt s-ljud direkt bara man ber dem att "dra in tungan lite". Ett annat tips är att ni biter ihop lite lätt med tänderna, så att tungan inte hamnar mellan eller utanför tänderna, och säger "ssss". Ytterligare ett sätt att testa om luften kommer på rätt sätt när ni säger s-ljudet är att sätta pekfingeret mot tänderna. Då bryts luftstrålen och s-ljudet hörs nästan inte alls.

När ni hittar ett s-ljud som låter tydligt, träna på det en stund så det verkligen sitter. Ni kan ta er tid och se hur länge ni klarar av att hålla ut ett långt s-ljud. Testa också att säga t-s-t-s-t-s i långa sekvenser. Det kan vara en hjälp för tungan att hamna rätt i munnen. Nästa steg är att försöka använda s-ljudet i ord, "sol", "sand", "se". Ord med t och s i är också bra, t ex pizza, plats, puts, lots. Kommer ni på fler? När s-ljudet fungerar bra kan ni försöka använda det i meningar, "Sickan solar på en sten".

När barnet klarar att använda s-ljudet i träning är det bara att fortsätta träna. Det tar lång tid för barn att få in det nya s-ljudet i spontantalet. Det handlar inte om slarv eller lathet, utan det beror på att när vi pratar är hjärnan upptagen med att tänka på vad vi ska säga. Då hinner vi inte tänka på vår tunga och var vi ska sätta den. Placeringen av tungan måste komma automatiskt och dit finns tyvärr inga genvägar. Att träna ofta och korta stunder är det som brukar fungera bäst. Nedan finns övningar ni kan göra.

Ett bra boktips som ni kan läsa tillsammans är Sickan och Skattkartan – se exempel här:
<https://www.youtube.com/watch?v=Sv31Mha3KEA>

Sök på Youtube: Talträning med Snicksnacksnoken

För att träningen ska ha effekt måste barnet själv vara motiverat och vilja träna. De övningar man gör måste vara roliga. Tänk på att det tar tid att använda det man kan i övning i sitt vardagliga prat!

Träningschema för S-ljudet

Ord										
 Sudd										
 Sy										
 Sand										
 Sol										
 Sax										
 Sallad										
 Strumpa										
 Skola										
 Sommar										

Instruktion:

Slå med en tärning vid varje ord. Säg varje ord så många gånger som tärningen visar. Tänk på att S-ljudet görs med tungan bakom tänderna. Gå igenom alla ord under två veckor. Gör därefter ett nytt schema med nya ord att träna på! Lycka till!

Klistra ett papper på baksidan. Gör ett memoryspel eller spela Finns i sjön, man säger alltid vad som är på den bilden man får. Ni kan också spela ett vanligt tärningsspel, turas om att dra ett kort innan ni slår med tärningen. Lycka till!

